

Fifty Shades of Tax Dodging

De rol van de EU in het onrechtvaardige mondiale belastingstelsel

2015

Samenvatting

Het afgelopen jaar werd het ene schandaal na het andere onthuld over bedrijven die mazen in het belastingstelsel benutten om het betalen van belasting te vermijden. Nu meer dan ooit wordt duidelijk dat burgers in de hele wereld een hoge prijs betalen voor de crisis in het mondiale belastingstelsel. Het debat over multinationale bedrijven en hun belastingtrucs blijft bovenaan de agenda staan. Er is ook een groeiend bewustzijn dat de armste landen in de wereld zelfs nog harder geraakt worden dan de rijke landen. In feite betalen de armste landen de prijs voor een wereldwijd belastingstelsel dat ze niet hebben gemaakt.

Een groot deel van de schandalen die het laatste jaar zijn onthuld is nauw verbonden met de EU en haar lidstaten. Veel ogen zijn daarom gericht op de leiders van de EU die beweren dat het probleem opgelost wordt en dat het publiek zich geen zorgen hoeft te maken. Maar wat is er werkelijk aan de hand? Wat is de rol van de EU in het onrechtvaardige mondiale belastingstelsel, en zijn de leiders van de EU werkelijk bezig om het probleem op te lossen?

In dit rapport – het derde in een serie rapporten – wordt de rol van de EU bij de mondiale belastingcrisis onderzocht en worden ontwikkelingen geanalyseerd en concrete oplossingen aangedragen. Het rapport is geschreven door organisaties uit het maatschappelijk middenveld in veertien landen in de EU. Deskundigen van elk van deze organisaties hebben de toezeggingen van hun nationale regeringen onderzocht en hun acties op het gebied van het bestrijden van belastingontwijking en het waarborgen van transparantie.

Elk land is vergeleken met diens collega-EU-lidstaten op het gebied van vier belangrijke thema's: de rechtvaardigheid van hun belastingverdragen met ontwikkelingslanden; de bereidheid om een einde te maken aan anonieme brievenbusbedrijven en trusts; de steun aan het vergroten van transparantie op het gebied van de economische activiteiten en belastingbetalingen van multinationale bedrijven; en de houding wat betreft het toelaten van de armste landen aan de onderhandelingstafel wanneer er over nieuwe belastingstandaarden wordt gepraat. Voor het eerst kijkt dit rapport niet alleen de prestaties van lidstaten van de EU, maar richt het ook de aandacht op de Europese Commissie en het Europees Parlement.

Dit rapport bestrijkt zowel nationaal beleid en de standpunten van regeringen over bestaande en aankomende wetgeving op EU-niveau, als voorstellen voor hervorming op wereldwijd niveau.

Samenvattend concludeert het rapport dat:

- Hoewel er wat gesleuteld is en sommige sluiproutes afgesloten zijn, blijft het ingewikkelde en disfunctionele EU-systeem van 'rulings' op het gebied van winstbelasting, verdragen, brievenbusvestigingen en speciale regelingen over bedrijfsbelastingen bestaan. Op sommige gebieden, zoals bij de controversiële 'innovatieboxen', lijkt het schadelijke effect zich in Europa uit te breiden. Verdedigingsmechanismen tegen 'schadelijke belastingpraktijken' die door regeringen zijn ingesteld, blijken maar gedeeltelijk te werken en zijn niet beschikbaar voor de meeste ontwikkelingslanden. Ze worden ondermijnd door een sterke politieke bereidheid om door te gaan met de zogeheten 'belastingconcurrentie'. Regeringen proberen multinationale bedrijven aan te trekken door middel van lucratieve mogelijkheden tot belastingreductie – beter bekend als de 'race naar de bodem' wat betreft bedrijfsbelastingen. Het resultaat is een belastingstelsel in de EU dat nog steeds een breed scala aan opties voor belastingontwijking door multinationale bedrijven mogelijk maakt.
- Burgers van de EU, parlementsleden en journalisten, evenals ontwikkelingslanden, worden nog steeds in het ongewisse gelaten over de vraag wat multinationals aan belastingen betalen en waar ze zaken doen. De politieke belofte om 'transparantie' in te voeren, bleek te betekenen dat belastingautoriteiten in ontwikkelde landen, via logge en hoogst geheime processen, informatie uitwisselen over multinationale bedrijven, die het publiek niet te zien krijgt. Positiever nieuws is dat er iets meer duidelijk wordt over de vraag wie nu werkelijk eigenaar is van de bedrijven die in onze samenlevingen opereren. Steeds meer landen stellen publieke of gedeeltelijk publieke registers van uiteindelijke gerechtigden in (beneficial owners). Helaas wordt deze positieve ontwikkeling enigszins overschaduwde door de opkomst van nieuwe soorten mechanismes om eigendom te verbergen, zoals nieuwe soorten van trusts.
- Gelekte informatie is de voornaamste bron geworden van publieke informatie over belastingontwijking door multinationale bedrijven. Maar de prijs die daarvoor betaald wordt is hoog voor mensen die betrokken zijn bij de lekken, nu klokkenluiders en zelfs een journalist, die belastingontwijking door multinationale bedrijven heeft onthuld, vervolgd worden en tot jaren gevangenisstraf dreigen te worden veroordeeld. De verhalen van deze 'helden van de rechtvaardige belastingen' zijn een schrijnende illustratie van de algemenere kosten van het heimelijke en ondoorzichtige belastingstelsel dat momenteel van kracht is.

- Meer dan 100 ontwikkelingslanden worden nog steeds uitgesloten van besluitvormingsprocessen als er gesproken wordt over mondiale standaarden en regels voor belastingen. Ontwikkelingslanden stelden de strijd voor mondiale belastingdemocratie centraal gedurende de conferentie Financing for Development (FvD) in Addis Abeba in 2015. De EU stelde zich echter hard op tegen deze eis en speelde een sleutelrol in het tegenhouden van het voorstel voor het creëren van een daadwerkelijk mondiaal belastingorgaan. Geen enkele lidstaat van de EU heeft dit standpunt aangevochten, met als gevolg dat de besluitvorming over mondiale belastingstandaarden en -regels binnen een gesloten 'club van rijke landen' blijft.
- **Denemarken** en **Slovenië** zijn leidinggevend als het gaat om transparantie over de werkelijke eigenaars van bedrijven. Zij hebben niet alleen aangekondigd dat ze publieke registers gaan instellen van het eigendom van bedrijven, maar hebben ook besloten om ondoorzichtige structuren, zoals trusts, die alternatieve opties bieden om eigendom te verhullen, te beperken (of in het geval van Slovenië: is niet gezwicht voor de verleiding die in te stellen). Daarentegen biedt een aantal EU-landen, in het bijzonder **Luxemburg** en **Duitsland**, nog steeds een uiteenlopend menu aan opties aan om eigendom te verbergen en geld wit te wassen.
- Van de 15 landen die in dit rapport onderzocht werden, onderhandelt **Spanje** verreweg het meest agressief over belastingen. Door middel van belastingverdragen met ontwikkelingslanden is het land erin geslaagd om de belastingtarieven daar met gemiddeld 5,4 procentpunten omlaag te krijgen.
- **Groot-Brittannië** en **Frankrijk** speelden een leidende rol in het tegenhouden van de eis van ontwikkelingslanden om aan te mogen schuiven aan de tafel waar besluiten genomen worden over mondiale belastingstandaarden en -regels.

Een directe vergelijking van de 15 EU-landen die in dit rapport bekeken worden, laat zien dat:

- **Frankrijk**, ooit leidinggevend in het vragen om publieke toegang tot informatie over de belasting die door multinationale bedrijven wordt betaald, niet langer ijvert voor transparantie in het bedrijfsleven. In contrast met de beloftes om 'transparantie' in te voeren, is een groeiend aantal landen in de EU nu voorstander van strikte geheimhouding over wat multinationale bedrijven aan belastingen betalen.

Foto: Uffe Karlsson

Nederland

“Het is voor ontwikkelingslanden van essentieel belang dat bedrijven belasting betalen voor hun diensten. Uiteindelijk zal het bedrijfsleven ook profiteren van de extra investeringen die op deze manier betaald worden.”

Lilianne Ploumen, minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Nederland¹

Algemeen overzicht

In Nederland wordt geen goud gedolven. Desondanks heeft het Canadese mijnbouwbedrijf Eldorado Gold 12 dochter-ondernemingen in Amsterdam.² Het bedrijf bezit verschillende mijnen in Griekenland die ofwel in bedrijf of in ontwikkeling zijn. Door ze via Nederland te sluizen, belanden rente-inkomsten van het financieren van een van die mijnen uiteindelijk op Barbados, waar winsten nauwelijks belast worden.³ Dit is maar een van de gevallen, die in het afgelopen jaar laten zien welke belangrijke rol Nederland speelt in internationale belastingplanning. En het zijn niet alleen door bezuinigingen getroffen samenlevingen als Griekenland die geraakt worden door het Nederlandse belastingbeleid.

ActionAid heeft onlangs bekend gemaakt hoe het Australische mijnbouwbedrijf Paladin haar belastingbetalingen in Malawi – een van de armste landen in de wereld – geminimaliseerd heeft, dankzij een Nederlandse brievenbusvestiging die gebruik kon maken van een belastingverdrag tussen Malawi en Nederland.⁴ (Een woordvoerder van het bedrijf wees het rapport van de hand als zijnde ‘wezenlijk onvolkomen’.⁵)

LuxLeaks heeft verscheidene andere zaken onthuld⁶ en een tv-programma⁷ over de rol van Nederland bij internationale belastingplanning heeft geleid tot Kamervragen.⁸ De CEO van Eldorado Gold heeft, enigszins gerechtvaardigd, ingebracht dat *“Wat onze belastingplanning betreft en het gebruik van Nederlandse bedrijven, we doen wat de meeste bedrijven doen en wat volstrekt legaal is.”*⁹ Te midden van zulke ontwikkelingen heeft de Nederlandse regering wat welkome tekenen laten zien door het aanvaarden van kleine hervormingen. Een voortgaand onderzoek van de Europese Commissie naar een ‘ruling’ door Nederland, en een ander door het Europees Parlement naar de algemene belastingpraktijken, spelen hier wellicht een rol in. Tegelijkertijd is er weinig blijk gegeven van de intentie om fundamenteel verandering aan te brengen aan de status van het land als een van de belangrijkste Europese landen voor internationale belastingplanning.¹⁰

Fiscale beleidsmaatregelen

‘Rulings’ over belastingheffing

Bedrijven kunnen een verzoek doen voor een ‘ruling’ (een regeling) voor hun belastingen bij de Nederlandse belastingdienst. Dat kan een voorafgaande prijsafspraken zijn (Advanced Pricing Agreement – APA) of een voorafgaande belastingafspraken (Advanced Tax Ruling – ATR) – hetgeen, volgens de regering, bedrijven “zekerheid vooraf” geeft over de toepassing van de wet op hun feiten en omstandigheden in Nederland.¹¹ De aantallen ATR’s en APA’s die werden afgesloten in de jaren 2012, 2013 en 2014 zijn weergegeven in de onderstaande tabel.¹²

Advanced Pricing Agreements (APAs) en Advanced Tax Rulings (ATRs) in Nederland

	2012	2013	2014
ATR	468	441	429
APA	247	228	203

Volgens de beperkt gegevens die publiekelijk beschikbaar zijn over APA’s, komt geen enkele andere lidstaat van de EU ook maar in de buurt van het aantal overeenkomsten dat Nederland afsluit. Luxemburg, dat op de tweede plaats komt, vaardigde 117 APA’s uit in 2013, in vergelijking met de 228 in Nederland.¹³ Sinds 1991 heeft Nederland niet minder dan 14.619 rulings afgesloten.¹⁴ Informatie over bedrijven en de inhoud van de rulings wordt echter niet gepubliceerd of anderszins publiekelijk gedeeld.¹⁵ Na veel discussie heeft het Nederlandse parlement in een technische, besloten zitting meer informatie gekregen over twee specifieke rulings (met Starbucks en KPN). Vooruitlopend op het besluit van de EU over de automatische uitwisseling van rulings binnen de EU, hebben Nederland en Duitsland in juli 2015 een bilateraal verdrag gesloten om rulings onderling uit te wisselen.¹⁶

Momenteel doet de Europese Commissie onderzoek naar de ruling (APA) tussen Starbucks Manufacturing EMEA BV en de Nederlandse belastingdienst. Hoewel de Commissie “*twijfels heeft over de verenigbaarheid van zulke hulp met de interne markt*”¹⁷, is de Nederlandse regering ervan overtuigd dat de ruling niet kan worden beschouwd als een vorm van illegale staatshulp.¹⁸

Bijzondere financiële instellingen (BFI's)

De voordelige beleidsmaatregelen op het gebied van belastingen in Nederland trekken veel Bijzondere Financiële Instellingen (BFI's) aan, en zijn deel van de reden waarom er zulke grote stromen aan Buitenlandse Directe Investerings naar Nederland komen en weer uitgaan. Rond de 80 procent van de Nederlandse investeringen in het buitenland (Nederlandse DBI over de grens) is verbonden aan Nederlandse BFI's.¹⁹ Nederland is grotendeels dankzij deze BFI's de grootste investeerder ter wereld.²⁰ Het doorsluizen van investeringen is met name gunstig als dit geschiedt via de zogeheten Speciale Financiële Instellingen (Special Financial Institutions – SFIs). De Nederlandse Bank meldt dat er hiervan ongeveer 14.400 waren in 2013. De Centrale Bank schat dat de balansen van BFI's, die hoofdzakelijk bestaan uit buitenlandse activa en passiva, verder zijn toegenomen tot een totaal van €3,545 miljard in 2013.²¹

Innovatiebox

Volgens een rapport van de Europese Commissie maakt Nederland gebruik van belastingkredieten en vrijstellingen en een innovatiebox.²² De misgelopen inkomsten die in verband gebracht kunnen worden met de octrooi-box – of 'Innovatiebox', zoals die in Nederland bekend staat – bedroegen ongeveer €625 miljoen in 2012.²³ De innovatiebox biedt een gereduceerd belastingtarief aan voor winst waarvan tenminste 30 procent ontleend is aan octrooien. Dit is 5 procent, ten opzichte van het geldende wettelijke tarief van 20-25 procent.²⁴ Begin 2015 bracht het ministerie van Financiën cijfers naar buiten die lieten zien dat, in de periode 2010-2012, het aantal gebruikers van de innovatiebox verdubbeld is van 910 naar 1.841. Het verlies aan inkomsten dat in verband kan worden gebracht met dit beleid is toegenomen van ongeveer €345 miljoen naar €852 miljoen.²⁵ Ook lieten de cijfers lieten zien dat, hoewel grote bedrijven (met meer dan 250 medewerkers) maar 11 procent uitmaakten van de gebruikers van de innovatiebox, zij wel 60 procent inkomsten van de budgettaire kosten van de stimuleringsmaatregel.²⁶

Bij het proces van uitholling van de belastinggrondslag en winstverschuiving (Base Erosion and Profit Shifting – BEPS) had Nederland, samen met Groot-Brittannië en anderen, aanvankelijk geweigerd in te stemmen met “beperking van octrooi-boxen gericht op het tegengaan van ‘schadelijke’

belastingconcurrentie die ondersteund werd door 40 andere landen”.²⁷ In mei 2015 hebben leden van de Speciale Commissie over Belastingafspraken van het Europees Parlement de Nederlandse staatssecretaris en andere betrokkenen ondervraagd over de schadelijke effecten van de innovatiebox.²⁸ Ook door Nederlandse politici werden vragen gesteld over misbruik van de innovatiebox.²⁹ In de Europese Raad heeft de Nederlandse regering inspanningen verwelkomd om “een einde te maken aan innovatie/octrooi-boxen die het schuiven met winsten aanmoedigen” en “het verhandelen van octrooien met als enige doel om deze te verplaatsen naar het meest voordelige belastingregime”. Tegelijkertijd hebben ze echter gepleit voor een ruimere interpretatie van het type activiteiten dat in aanmerking komt voor gereduceerde tarieven die mogelijk worden gemaakt door octrooi-boxen.³⁰ De Nederlandse innovatiebox wordt momenteel herzien door de Nederlandse regering en een evaluatierapport wordt eind 2015 verwacht.³¹

Belastingverdragen

Een welkome ontwikkeling is dat de regering bezig is om 23 ontwikkelingslanden te benaderen waarmee het al een belastingverdrag heeft, of waarmee het daarover in onderhandeling is, met de intentie om er een clause in te verwerken tegen misbruik.³² Een recent rapport van ActionAid toont echter aan dat verdragen een schadelijke uitwerking kunnen hebben ondanks provisies tegen misbruik, bijvoorbeeld door lage tarieven voor bronheffing (*withholding tax*).³³ In haar antwoord op de vragenlijst voor dit rapport verklaart de Nederlandse regering dat ze bereid is om in verdragen met ontwikkelingslanden in te stemmen met hogere belastingtarieven in bronstaten, in vergelijking met wat anders aanvaard zou worden.³⁴ Bewijs voor deze intentie is echter beperkt in bestaande verdragen met ontwikkelingslanden, waarin de tarieven voor binnenlandse bronbelasting gemiddeld met 3,5 procent verminderd worden.³⁵ In het algemeen is Nederland voorstander van het model van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), maar de regering stelt dat zowel het model van de OESO als dat van de VN zijn weerslag vindt in de Nederlandse belastingverdragen met ontwikkelingslanden.³⁶

In 2015 begon Nederland onderhandelingen met Senegal, Irak en Mozambique over nieuwe belastingverdragen.³⁷ Onlangs werd met Malawi een vernieuwd verdrag ondertekend, nadat Malawi haar verdrag met Nederland in 2013 had geannuleerd.³⁸

Financiële en bedrijfsmatige transparantie

Publieke rapportage door multinationale bedrijven

Het Nederlandse parlement heeft eerder in 2015 een motie aangenomen waarin opgeroepen wordt tot publieke rapportage per land door multinationale bedrijven.³⁹ In mei 2015 schreef de Nederlandse regering aan de Europese Commissie dat het “de initiatieven ondersteunt voor publieke rapportage per land” en verder de Commissie aanmoedigt om “prioriteit te geven aan de effectbeoordeling (die door de Commissie werd aangekondigd in maart 2015) voor de uitbreiding van publieke rapportage per land”.⁴⁰

De regering ondersteunt de drempel die de OESO heeft voor de rapportage per land, die inhoudt dat alleen bedrijven met jaarlijkse inkomsten van meer dan €750 miljoen hun rapportage per land zouden hoeven te doen. In Nederland betekent dit dat bedrijven als Shell, Heineken en Unilever hieraan zouden moeten voldoen, terwijl bedrijven als de Telegraaf Media Groep⁴¹ (media), Van Wijnen⁴² (bouw) en de Zeeman Groep BV (textiel)⁴³ dat niet zouden hoeven.

Voor banken is de vereiste van rapportage per land volgens de Richtlijn inzake Kapitaaleisen van de EU (*Capital Requirements Directive, CRD IV*) in september 2014 opgenomen in de Nederlandse wetgeving.⁴⁴ Tijdens het implementatieproces lijkt de Nederlandse regering de omschrijving enigszins te hebben aangepast wat betreft de vereisten om dochterondernemingen bekend te maken, en het aantal werknemers.⁴⁵ Deze wijzigingen zouden kunnen leiden tot inconsistenties en het moeilijker maken om te vergelijken met andere landen.

Van de vier grootste Nederlandse banken, hebben ING, Rabobank en ABN AMRO gegevens per land gepubliceerd in hun jaarrapport over 2014.⁴⁶ SNS Bank heeft niet voldaan aan de vereisten van CRD IV over rapportage per land. Een analyse van de financiële rapportage van ING, Rabobank en ABN AMRO laat onder andere zien dat ze in aanzienlijke mate aanwezig zijn in jurisdicties die bekend staan om lage belastingen en financiële geheimhouding, met minimale belastingbetalingen als gevolg. Zo meldt bijvoorbeeld ING een winst van €233 miljoen in de categorie “Mauritius / overigen” waarover slechts €3 miljoen belasting werd betaald, wat neerkomt op een effectieve belastingdruk van 1,3 procent. Rabobank is ook gevestigd op Mauritius, evenals op de Kaaimaneilanden, terwijl ABN AMRO dochtervestigingen heeft op Jersey, Guernsey en in de Verenigde Arabische Emiraten.

Transparantie over eigendom

Veel brievenbusondernemingen worden beheerd door Nederlandse trustkantoren. Deze dienstverleners aan het bedrijfsleven bieden zulke brievenbusondernemingen onderdak in hun kantoor, en zorgen ervoor dat voldaan wordt aan de wettelijke verplichtingen, door bijvoorbeeld jaarverrekeningen op te stellen.

Hoewel het in Nederland niet verplicht is om publiekelijk bekend te maken wie de uiteindelijke gerechtigden zijn van zulke brievenbusondernemingen, zijn trustkantoren wel wettelijk verplicht om dergelijke informatie te vragen van hun klanten.

Recent onderzoek van de Nederlandse Centrale Bank, de supervisor van de trustkantoren, heeft onthuld dat trustkantoren vaak falen in het identificeren van de gerechtigden of niet weten wat de oorsprong van het kapitaal of het doel van diens bedrijfsmatige structuur is.⁴⁷

De supervisor concludeerde dat “*trustkantoren daarmee het risico aanvaarden om misbruikt te worden voor het witwassen van corrupt geld*”.⁴⁸ Momenteel bespreekt de supervisor nieuwe of verbeterde regelgeving met het ministerie van Financiën.⁴⁹

Schandalen in het verleden waarbij brievenbusbedrijven werden gebruikt door politieke leiders als Kolonel Qadhafi van Libië en voormalig president Suharto van Indonesië, evenals een recent fraudeschandaal in Roemenië waarbij kapitaal ontnomen werd van lokale voetbalclubs en via Nederland werd doorgesluisd, laten zien hoe het verstrekken van zulke structuren voor brievenbusbedrijven illegale praktijken kan bevorderen.⁵⁰ De Nederlandse regering verzet zich echter tegen de oprichting van een publiek registratiesysteem voor gerechtigden, wat zou kunnen bijdragen aan het blootleggen van de schimmige handelingen.⁵¹

Automatische uitwisseling van informatie

De onthullingen door SwissLeaks maakten melding van grote geldbedragen in de Zwitserse tak van HSBC die verbonden waren met Nederland. Maar 12 landen in de wereld stonden hoger op de rangorde.⁵² De Nederlandse regering meldt dat zij de zogeheten Lagarde lijst⁵³ heeft ontvangen en 130 SwissLeaks-zaken heeft onderzocht,⁵⁴ van de in totaal 1.268 bankrekeningen van 654 klanten die werden onthuld. In 48 van de onderzochte zaken hebben de autoriteiten herbeoordelingen gemaakt, omdat de Zwitserse bankrekening niet opgevoerd was in de betreffende belastingaangifte. Tot nu toe bedragen de belastingaanpassingen en boetes die het resultaat zijn van de herbeoordeling ongeveer €2,3 miljoen.⁵⁵

In verband met de instelling van een mondiale standaard voor de automatische uitwisseling van informatie, verklaart de Nederlandse regering dat zij, in principe, bereid is om informatie te sturen naar ontwikkelingslanden die nog niet in staat zijn om informatie op automatische wijze terug te sturen, en dat dit per geval zal worden beoordeeld.⁵⁶

Oplossingen in de EU

Nederland is geen voorstander van de beweging richting een gecoördineerde benadering van belasting heffen voor het bedrijfsleven in de EU, door middel van de voorgestelde gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (*Common Consolidated Corporate Tax Base – CCCTB*). Het ministerie van Financiën rechtvaardigt deze afwijzing door te wijzen op mogelijke negatieve effecten op BBP en groei, en door te stellen dat een gerichte richtlijn om uitholling van de belastinggrondslag en schuiven met winsten tegen te gaan, “meer verdienen zou hebben dan een complete revisie” van het belastingstelsel voor bedrijven die het CCCTB-voorstel met zich mee zou brengen.⁵⁷

Nederland zal in het eerste semester van 2016 het voorzitterschap van de EU op zich nemen. Het bestrijden van belastingontwijking en -ontduiking zal dan volgens het ministerie van Financiën een van de voornaamste prioriteiten zijn, inclusief het invoeren van maatregelen tegen uitholling van de belastinggrondslag en schuiven met winsten in de EU-wetgeving.

Verder zal het Nederlandse voorzitterschap waarschijnlijk samenvallen met onderhandelingen in de Commissie en het Europees parlement over de Richtlijn betreffende de Rechten van Aandeelhouders (*Shareholder Rights Directive*), die na interventie van het Europees Parlement een voorstel omvat voor publieke rapportage per land en voor het publiek maken van bepaalde informatie over rulings.

Mondiale oplossingen

Het Nederlandse standpunt over het BEPS-project van de OESO is uiteengezet in een brief aan het parlement in juni 2015.⁵⁸ Deze benadrukt dat het hebben en in stand houden van een aantrekkelijk investeringsklimaat een van de voornaamste prioriteiten van de regering is. Tegelijkertijd verklaart de regering bereid te zijn om de uitwisseling van informatie tussen belastingautoriteiten te vergroten en

tot het opnemen van voorzieningen tegen misbruik in de heronderhandelingen over belastingverdragen met ontwikkelingslanden. Volgens de brief zouden andere maatregelen om misbruik op het gebied van belastingen tegen te gaan, behandeld moeten worden binnen een multilateraal forum – de OESO.⁵⁹

Vooruitlopend op de ‘Financing for Development’-conferentie van juni 2015, verklaarde Lillianne Ploumen, de Nederlandse minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, dat het bestrijden van belastingontduiking en -ontwijking een van de topprioriteiten van de conferentie zou moeten zijn. Desondanks heeft de Nederlandse regering op de conferentie geen steun gegeven aan de oprichting van een intergouvernamenteel orgaan voor belastingen, en heeft zich in plaats daarvan achter de officiële positie van de EU gesteld.⁶⁰

Conclusie

Nieuwe gevallen van belastingontwijking die door media en ngo’s werden onthuld, blijven de aandacht vestigen op de rol die Nederland speelt in het uithollen van de belastinggrondslag van andere landen. Een opiniepeiling die in april 2015 werd gehouden, gaf aan dat meer dan zeven van elke tien Nederlandse burgers vindt dat de regering een einde moet maken aan ‘belastingtrucs’ die multinationals gebruiken om belastingen te ontwijken door geld door Nederland te sluizen.⁶¹ Het is duidelijk dat het debat over belastingontduiking in Nederland verre van voorbij is en door zal gaan onder het publiek en in de politiek. Het lijkt erop dat de regering langzaam haar standpunt op bepaalde punten aan het veranderen is, bijvoorbeeld als het gaat om transparantie en het opnemen van ontwikkelingslanden in een systeem voor de uitwisseling van informatie over belastingen. Tegelijkertijd is echter duidelijk dat de verandering van essentiële onderdelen die samen de Nederlandse rol als tussenstation vormen, zoals het ontbreken van bronheffing op uitgaande rentes en royalty’s, volgens de regering uitgesloten zijn. De tijd zal leren in hoeverre binnenlandse en internationale druk op Nederland het standpunt van de regering zal kunnen wijzigen.

Noten

- 1 Government of the Netherlands. (2015). Ploumen: paying tax is essential to promoting development. Gepubliceerd op 25 augustus 2015, Geraadpleegd op 29 augustus 2015: <https://www.government.nl/topics/taxation-and-businesses/news/2014/08/25/ploumen-paying-tax-is-essential-to-promoting-development>
- 2 Van de 12 dochtervestigingen hebben er 11 geen werknemers in Nederland, terwijl de twaalfde drie werknemers heeft. Zie: SOMO. (2015). Fool's Gold, te vinden op http://www.somo.nl/publications-en/Publication_4177 p.45.
- 3 Ibid. p.50-55.
- 4 ActionAid. (2015). An Extractive Affair. te vinden op: http://www.actionaid.org/sites/files/actionaid/malawi_tax_report_updated_table_16_june.pdf
- 5 Zie Nyasa Times. (2015). Paladin rejects Action Aid Malawi report as 'fundamentally unsound'. Gepubliceerd 21 juni 2015: <http://www.nyasatimes.com/2015/06/21/paladin-rejects-action-aid-malawi-report-as-fundamentally-unsound/>
- 6 Trouw, De winst van WE reist de halve wereld over. 6 November 2014, te vinden op: <http://www.trouw.nl/tr/nl/33101/Luxleaks/article/detail/3783689/2014/11/06/De-winst-van-WE-reist-de-halve-wereld-over.dhtml>
- 7 Zembla, uitzending: Nederland belastingparadijs, het vervolg, uitgezonden op 4 maart 2015, te vinden op: <http://zembla.vara.nl/seizoenen/2015/afleveringen/11-03-2015>
- 8 Het Nederlandse parlement heeft op verschillende gelegenheden gedebatteerd over internationale belastingen. Zie bijvoorbeeld het kamerdebat op 3 juni 2015, toen de vaste commissie voor Financiën de nieuwste internationale ontwikkelingen besprak en het Nederlandse standpunt, belastingontwijking in Griekenland via Nederland, en het Europese voorstel voor een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting: <http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/verslagen/detail?id=2015D24253&did=2015D24253>
- 9 Seeking Alpha. (2015). A Big Fat Eldorado Gold Greek Crisis. Gepubliceerd op 24 april 2015: <http://seekingalpha.com/article/3099586-a-big-fat-eldorado-gold-greek-crisis>
- 10 Zie bijvoorbeeld een recent rapport door de Citizens for Tax Justice in de VS die tonen dat Nederland het belangrijkste offshore-jurisdictie is voor de grootste bedrijven in de VS (Fortune 500): Citizens for Tax Justice and U.S. PIRG. (2015). Offshore Shell Games 2015. The Use of Offshore Tax Havens by Fortune 500 Companies. Geraadpleegd op 16 oktober 2015: <http://ctj.org/pdf/offshoreshell2015.pdf>
- 11 Nederlandse regering. (2015). APA/ATR-beleid. Geraadpleegd op 5 september 2015: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingen-voor-ondernemers/inhoud/belastingen-internationale-ondernemers/apa-atr-beleid>
- 12 Antwoord van het ministerie van Financiën op vragenlijst, ontvangen op 2 juli 2015.
- 13 Europese Commissie. (2014). EU JOINT TRANSFER PRICING FORUM: Statistics on APAs at the end of 2013: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/transfer_pricing/forum/final_apa_statistics_2013_en.pdf
- 14 MNE Tax. (2014). EU committee publishes letters from 13 nations on tax ruling practices. Gepubliceerd op 29 juni 2015: <http://mnetax.com/eu-committee-publishes-letters-13-nations-tax-rulings-practices-9601>
- 15 'rulings' vallen onder de wetgeving over geheimhouding inzake belastingbetalers (art. 67 Algemene Wet Inzake Rijksbelastingen): http://wetten.overheid.nl/BWBR0002320/HoofdstukVIII/Afdeling6/Artikel67/geldigheidsdatum_07-07-2015
- 16 MNE Tax. (2015). Germany and Netherlands to exchange information on APAs and innovation box tax rulings. Gepubliceerd op 16 juli 2015: <http://mnetax.com/germany-netherlands-exchange-information-private-tax-rulings-9943>
- 17 Zie State Aid SA.38374 (2014/C) (ex 2014/NN) (ex 2014/CP) – Netherlands: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/253201/253201_1596706_60_2.pdf
- 18 Nederlandse regering. (2014). Response to the European Commission's opening decision regarding the formal investigation procedure concerning alleged state aid for Starbucks, Reference AFP/2014/1004. Datum 14 november 2014, geraadpleegd op 5 september 2015: <https://www.government.nl/binaries/government/documents/letters/2014/11/14/response-to-the-formal-investigation-procedure-concerning-alleged-state-aid-for-starbucks/response-to-the-formal-investigation-procedure-concerning-alleged-state-aid-for-starbucks.pdf>
- 19 Dit is het meest recente jaar waarover gegevens beschikbaar zijn, namelijk 2013. Zie OECD. (2015). Implementing the latest international standards for compiling foreign direct investment statistics – How multinational enterprises channel investments through multiple countries. Gepubliceerd in februari 2015, geraadpleegd op 13 september 2015: <http://www.oecd.org/daf/inv/How-MNEs-channel-investments.pdf>, p.4-5.
- 20 Zie database IMF CDIS. Geraadpleegd op 14 augustus 2015: <http://data.imf.org/?sk=40313609-F037-48C1-84B1-E1F1CE54D6D5&sid=1390030109571>
- 21 De Nederlandse Bank. (2014). Groei BFI's neemt af in 2013: <http://www.dnb.nl/nieuws/nieuwsoverzicht-en-archieef/statistisch-nieuws-2014/dnb316987.jsp>
- 22 Europese Commissie. (2014). A study on R&D tax incentives, op. cit., p.53.
- 23 Ibid, p.69.
- 24 Het wettelijke winstbelastingtarief is 20 procent voor belastbaar inkomen onder €200.000 en 25 procent voor inkomen boven deze drempel. PwC. (2015). Doing Business in the Netherlands 2015. http://www.pwc.nl/nl_NL/nl/assets/documents/pwc-doing-business-in-the-netherlands-2015.pdf p.18.
- 25 Nederlandse regering. (2015). Staatssecretaris Wiebes van Financiën informeert de Tweede Kamer over het gebruik van de innovatiebox tot 2012, Ministerie van Financiën, Reference AFP/1117/U. 13 januari 2015, geraadpleegd 5 september 2015: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2015/01/13/gebruik-innovatiebox-2010-2012>
- 26 Ibid.
- 27 Zie Financial Times. (2014). "UK agrees deal on 'patent box' tax break". Gepubliceerd op 2 december 2014. Het ministerie van Financiën heeft geantwoord en gesteld dat "the Netherlands has always supported the work regarding BEPS proofing patent boxes, but endeavoured for equal treatment between large and small countries." (Ministry of Finance response, 12 oktober 2015).
- 28 Special Committee on tax rulings and other measures similar in nature or effect, Delegation visit to the Netherlands. (2015). Mission report. Gepubliceerd op 29 mei 2015: http://www.sven-giegold.de/wp-content/uploads/2015/03/Mission-report_NL_290515.pdf
- 29 Zij bijvoorbeeld deze Kamervragen uit november 2014: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/11/11/beantwoording-vragen-innovatiebox.html>
- 30 Council of the European Union. (2014). Code of Conduct (Business Taxation) – Council Conclusions, 16846/14, FISC 233, ECOFIN 1196. Gepubliceerd op 11 december 2014, Geraadpleegd op 3 September 2015: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16846-2014-INIT/en/pdf>

- 31 Aanbiedingsbrief over toezending evaluatie innovatiebox (2015): <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2015/02/24/aanbiedingsbrief-over-toezending-evaluatie-innovatiebox.html>
- 32 Voor de meest recente stand van zaken van de onderhandelingen op het moment van schrijven, zie: Aanbiedingsbrief belastingverdragen 23 ontwikkelingslanden. Gepubliceerd op 20 april 2015: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2015/04/20/aanbiedingsbrief-belastingverdragen-23-ontwikkelingslanden.html>
- 33 ActionAid. (2015). An Extractive Affair: http://www.actionaid.org/sites/files/actionaid/malawi_tax_report_updated_table_16_june.pdf
- 34 Antwoord van het ministerie van Financiën op vragenlijst, ontvangen op 2 juli 2015.
- 35 Onderzoek van Eurodad. Zie Figure 4 en Table 5. De analyse is uitgevoerd met gebruik van een combinatie van data die werden gedeeld door ActionAid International, Martin Hearson van de London School of Economics and Political Science, het International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) Tax Research Platform (<http://online.ibfd.org/kbase/>), en van de websites van de 15 Europese regeringen waarop hun belastingverdragen staan (links naar al deze websites kunnen hier gevonden worden: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/individuals/treaties_en.htm). De gegevens beslaan alleen verdragen die in 1970 of later van kracht werden. De gegevens weerspiegelen de informatie die beschikbaar was op ten laatste 20 september 2015. In sommige gevallen was het niet mogelijk om relevante informatie te verkrijgen over de wettelijke tarieven voor bronbelasting of de tarieven die in de verdragen bepaald werden, doordat er gebrek was aan publiekelijk beschikbare informatie of door taalbarrières. In die gevallen werden de betreffende vergaderingen weggelaten uit de berekening van de gemiddelde verlaging van de tarieven (zoals het geval was bij het verdrag tussen Frankrijk en Malawi) of er werd aanvullende informatie bij gezocht van de volgende websites: <http://www.treatypro.com/en> en <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-withholding-tax-rates-2015.pdf>. De categorie 'ontwikkelingslanden' bestrijkt de landen die vallen onder de categorieën van de Wereldbank voor landen met lage inkomens, lagere midden-inkomens en hogere midden-inkomens (hetgeen het spectrum bestrijkt van BNI per capita van \$0 tot \$12,735. Zie voor meer informatie: <http://data.worldbank.org/about/country-and-lending-groups>).
- 36 Ibid.
- 37 Ministerie van Financiën Onderhandelingen belastingverdragen in 2015. Gepubliceerd op 10 december 2014: <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2014/12/10/onderhandelingen-belastingverdragen-in-2015.html>
- 38 Ministerie van Financiën, Nederland sluit nieuw belastingverdrag met Malawi. Gepubliceerd op 20 april 2015: <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2015/04/20/nederland-sluit-nieuw-belastingverdrag-met-malawi.html>
- 39 Kamerstuk 2014–2015, 25 087, nr. 90. Motie van het lid Merkies.
- 40 Ministerie van Financiën. (2015). Public country-by-country reporting, Reference IZV/2015/419M. Gepubliceerd op 20 mei 2015, geraadpleegd op 5 september 2015: <http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2015/06/02/public-country-by-country-reporting/public-country-by-country-reporting.pdf>
- 41 Telegraaf media groep. (2014). Financiële verslagen: <http://corporate.tmg.nl/financiele-verslagen>
- 42 Va Wijnen. (2014). Financieel: <http://www.vanwijnen.nl/over-van-wijnen/financieel/>
- 43 Orbis database, geraadpleegd 13 July 2015. Inkomsten: US\$748 miljoen in 2013.
- 44 Verheid.nl. (2014). Besluit uitvoering publicatieverplichtingen richtlijn kapitaalvereisten. Gepubliceerd op 11 september 2014: http://wetten.overheid.nl/BWBR0035575/geldigheidsdatum_29-10-2014
- 45 In plaats van te eisen dat bedrijven de namen onthullen van dochterondernemingen (zoals bepaald is in Artikel 89 van CRD IV), stellen Nederlandse beleidsdocumenten dat bedrijven verondersteld worden om 'de naam' (enkelvoud) te geven van elke staat waarin het bedrijf opereert. Bovendien, waar Artikel 89 van CRD IV het aantal werknemers vereist, heeft de Nederlandse regelgeving het over 'het gemiddelde aantal werknemers' (in voltijsd equivalenten (full-time equivalenten – FTEs).
- 46 Voor rapportage per land van drie Nederlandse banken zie: ING Bank, Annual Report 2014: <http://www.ing.com/About-us/Annual-Reporting-Suite/Annual-Reports-archieve.htm> p.81; Consolidated Financial Statements 2014 of the Rabobank Group: <https://www.rabobank.com/en/images/consolidated-financial-statements-2014-rabobank-group.pdf> <https://www.rabobank.com/en/images/consolidated-financial-statements-2014-rabobank-group.pdf> p.54-56; ABN AMRO Group N.V., Annual Report 2014, .p. 299.
- 47 DNB. (2014). Hoog-risicoklanten onvoldoende beken. Nieuwsbrief Trustkantoren: <http://www.dnb.nl/nieuws/dnb-nieuwsbrieven/nieuwsbrief-trustkantoren/nieuwsbrief-trustkantoren-december-2014/index.jsp>
- 48 Ibid.
- 49 DNB. (2015). Er gaat te veel niet goed bij trustkantoren, dat baart me zorgen over hun toekomst, Nieuwsbrief Trustkantoren. Gepubliceerd op 3 juli 2015: <http://www.dnb.nl/nieuws/dnb-nieuwsbrieven/nieuwsbrief-trustkantoren/nieuwsbrief-trustkantoren-juli-2015/index.jsp#>
- 50 DutchNews.nl. (2014). Paradise for thieves and dictators; De Groene Amsterdammer. (2015). Dan verkoopt je toch de linksbuiten?
- 51 Kamerstuk: ah-tk-20132014-1295. Antwoord op Kamervragen van de leden Van Ojik en Klaver (beiden GroenLinks) aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Financiën over het artikel Ook zoon Janoekovitsj sluisde vermogen weg via Nederlandse belastingroute.
- 52 ICIJ. (2015). Explore the Swiss Leaks Data: <http://www.icij.org/project/swiss-leaks/explore-swiss-leaks-data>
- 53 Een lijst van houders van Zwitserse bankrekeningen die werd opgesteld door de Franse minister van Financiën Lagarde.
- 54 Antwoord van ministerie van Financiën op vragenlijst, ontvangen op 2 juli 2015.
- 55 Ibid.
- 56 Ibid.
- 57 Ibid.
- 58 Zie hier een Engelse samenvatting van de uitleg van de Nederlandse regering aan het parlement over BEPS en haar standpunt: EY. (2015). Dutch State Secretary of Finance provides input on international tax developments and position of the Netherlands: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/International-Tax/Alert--Dutch-State-Secretary-of-Finance-provides-input-on-international-tax-developments-and-position-of-the-Netherlands>. Het Nederlandstalige origineel kan hier gevonden worden: <http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2015D20642&did=2015D20642>
- 59 Ibid.
- 60 Ploumen, L. (2015). Toespraak van minister Ploumen bij internationale belasting conferentie: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/toespraken/2015/07/02/toespraak-minister-ploumen-international-tax-conference.html>
- 61 Oxfam Novib en ActionAid (2015). Merendeel Nederlanders: belastingontwijking grote bedrijven oneerlijk. Gepubliceerd op 1 mei 2015: <http://www.oxfamnovib.nl/Merendeel-Nederlanders-belastingontwijking-grote-bedrijven-oneerlijk.html>

Zie pagina 18 voor een uitleg van de onderstaande beoordelingen (alleen in het Engels).

Specifieke bevindingen

Europese Commissie	Belastingverdragen 	Transparantie van eigendom	Publieke rapportage voor multinationals	Mondiale oplossingen
	De Commissie lijkt officieel geen standpunt in te nemen over het gebruik van belastingverdragen van EU-lidstaten met ontwikkelingslanden.	Het voorstel van de Commissie aangaande het nieuwe EU-antiwitwasbeleid bevatte aanvankelijk niet de openbaarheid van informatie omtrent economisch eigendom. Pas in de laatste fase van de onderhandelingen over de richtlijnen stelde de Commissie voor om iets van openbaarheid voor burgers te bieden, maar dan alleen voor hen die konden aantonen dat zij een zogenaamd 'legitiem belang' hebben, zonder te specificeren wat dat in de praktijk zou betekenen.	De Commissaris verantwoordelijk voor belastingen heeft tijdens verschillende gelegenheden zijn persoonlijke steun uitgesproken voor openbare Country by Country rapportage, maar de Commissie heeft hier nog geen eenduidig standpunt over ingenomen. De Commissie was openlijk vijandig naar de pogingen van het Europees Parlement om tot een openbare Country by Country rapportage, via een Richtlijn over Aandeelhoudersrechten, te komen. De Commissie voert momenteel een effectrapportage uit van de openbare bedrijfsverslaggeving en zal haar bevindingen begin 2016 presenteren, waarna men verwacht dat er een duidelijkere positie wordt ingenomen omtrent openbare Country by Country rapportage.	Een mededeling van de Commissie uit 2015 steunde de opvatting dat ontwikkelingslanden besluiten van de OVSE en de G20 aangaande belastingen zouden moeten invoeren. Op de Financiering voor Ontwikkeling Conferentie van 2015 verwierp de Commissie de oprichting van een intergouvernamenteel VN-orgaan voor belastingen.
Europees Parlement	Het Europees Parlement benadrukt dat EU-lidstaten gebruik dienen te maken van het VN model bij het onderhandelen van belastingverdragen met ontwikkelingslanden en benadrukt dat deze belastingverdragen in de uitvoering in overeenstemming zijn met ontwikkeling. Het Parlement heeft ook opgeroepen tot een EU-brede standaard inzake belastingverdragen, en heeft de Lidstaten opgeroepen een analyse uit te voeren naar de eventuele gevolgen van hun belastingverdragen met ontwikkelingslanden.	Het Europees Parlement hield eind 2014 in de onderhandelingen over de nieuwe EU antiwitwasrichtlijnen vast aan het principe dat informatie over economisch eigendom openbaar moet zijn. Het heeft sindsdien de Lidstaten opgeroepen verder te gaan dan de minimale vereisten van de nieuwe richtlijnen door het publiek onbelemmerde toegang te verlenen tot basisinformatie uit het register over economisch eigendom.	Het Europees Parlement behandelde in 2015 wijzigingen in een richtlijn betreffende de Country by Country rapportage. Een ruime meerderheid steunde het voorstel en dat is sindsdien het standpunt van het Parlement. De onderhandelingen over de richtlijn staan naar verwachting gepland voor eind 2015.	Het Europees Parlement heeft herhaaldelijk haar steun uitgesproken voor de oprichting van een intergouvernamenteel VN-orgaan voor belastingen, onlangs nog herhaald tijdens de Financiering voor Ontwikkeling Conferentie van 2015.
België 	Het verdragsmodel van België bevat verschillende aspecten die niet geschikt zijn voor ontwikkelingslanden, maar bevat wel een antimisbruikclausule. België heeft meer verdragen met ontwikkelingslanden dan gemiddeld, vergeleken met de landen die in dit rapport zijn opgenomen, maar de verdragen van België met ontwikkelingslanden verminderen in het algemeen de belastingtarieven minder dan gemiddeld in vergelijking met de in dit rapport opgenomen landen.	Een evaluatie van de FATF (Financial Action Task Force on Money Laundering) uit 2015 constateerde aanzienlijke tekortkomingen in het antiwitwaskader van België, maar niet met betrekking tot de registratie en opslag van informatie over economisch eigendom. Een nog op te richten werkgroep zal bepalen of België een openbaar register van uiteindelijk gerechtigden zou moeten opzetten. Trusts zijn volgens de Belgische wet niet toegestaan.	The Belgian government is officially still awaiting the outcome of the European Commission impact assessment on country by country reporting and will also conduct its own national assessment before forming its own position.	De Belgische regering steunt de oprichting van een intergouvernamenteel VN-orgaan voor belastingen niet.

<p>Tsjechië</p> 	<p>Belastingverdragen ↓</p> <p>Het Tsjechische verdragsmodel is gebaseerd op het OVSE-model, maar haar verdragen bevatten een mix van VN- en OVSE-modelbepalingen. Tsjechië heeft minder belastingverdragen met ontwikkelingslanden dan gemiddeld vergeleken met de landen die zijn opgenomen in dit rapport. De Tsjechische verdragen met ontwikkelingslanden verminderen echter de bronbelasting gemiddeld meer dan die van de andere landen in dit rapport.</p>	<p>Transparantie van eigendom ↓</p> <p>De regering heeft gepland om in oktober 2015 amendementen op bestaande wetgeving te presenteren, ter implementatie van de nieuwe EU antiwitwasrichtlijn, en verwacht dat de nieuwe wet in zal gaan op 1 juli 2016. Of het verplicht registreren van economisch eigendom, zoals opgenomen in de richtlijn, openbaar zal worden gemaakt of niet, overweegt de regering nog. Trusts werden in 2014 geïntroduceerd en er is momenteel nog geen verplichte registratie.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals ⓧ</p> <p>Het is onbekend wat het standpunt is van de Tsjechische regering aangaande de Country by Country rapportage.</p>	<p>Mondiale oplossingen</p> <p>Officieel ondersteunt de Tsjechische regering niet de oprichting van een intergouvernementeel VN-orgaan voor belasting.</p>
<p>Denemarken</p> 	<p>Belastingverdragen ↓</p> <p>De verdragen van Denemarken met ontwikkelingslanden waren tot midden jaren 90 van de vorige eeuw grotendeels gebaseerd op het VN-model, maar zijn sindsdien gebaseerd op het OVSE-model. Een controversieel verdrag met Ghana gaf aanleiding tot een Parlementaire hoorzitting in april 2015 over de verdragen van Denemarken met ontwikkelingslanden, maar lijkt niet tot duidelijke onderkenning van de regering te hebben geleid over de noodzaak om de onderhandelingspraktijken te veranderen. De regering is niet van plan om een analyse naar de gevolgen van haar verdragen uit te voeren. De in 2015 ingevoerde wetgeving bepaalt dat alle belastingverdragen van Denemarken nu zijn voorzien van een antimisbruikclausule. Denemarken heeft in vergelijking met de in dit rapport behandelde landen minder belastingverdragen met ontwikkelingslanden, maar de Deense verdragen verminderen gemiddeld de bronbelasting sterker dan die van de andere landen in dit rapport.</p>	<p>Transparantie van eigendom</p> <p>Naar aanleiding van een aantal schandalen in Denemarken omtrent opgezette fictieve vennootschappen kondigde de regering eind 2014 aan dat het de intentie had om een volledig openbaar register van uiteindelijk gerechtigden van bedrijven op te zetten. De verwachting is dat het register aan het eind van het voorjaar in 2016 zal zijn geïmplementeerd. De in juni 2015 nieuw aangetreden regering heeft hierop geen veranderingen aangekondigd. Ook werd in 2015 besloten dat "aandelen aan toonder" uitgefaseerd zullen worden en in juni werd een openbaar register van aandeelhouders geïntroduceerd.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals ↓</p> <p>Het standpunt van de regering wat betreft de Country by Country rapportage blijft onduidelijk. Tijdens de verkiezingen in juni 2015 ontstond een meerderheid tegen een openbare lijst met vennootschapsbelastingen van grote bedrijven, hoewel een wetsvoorstel om de openbare lijst te verwijderen nog niet is gepresenteerd. Met deze ontwikkelingen is de kans op een parlementaire meerderheid voor een Country by Country rapportage minder waarschijnlijk geworden.</p>	<p>Mondiale oplossingen</p> <p>Officieel steunt de Deense regering geen intergouvernementeel VN-orgaan voor belastingen.</p>

Frankrijk	Belastingverdragen	Transparantie van eigendom	Publieke rapportage voor multinationals	Mondiale oplossingen
 <p>Frankrijk heeft, op het Verenigd Koninkrijk na, de meeste verdragen met ontwikkelingslanden. De verdragen zijn uitsluitend gebaseerd op het OVSE-model. Het Ministerie van Financiën heeft onlangs haar standpunt gewijzigd en zegt nu dat het de introductie van antimisbruikbepalingen in de verdragen van Frankrijk ondersteunt. Aan de andere kant wordt de bronbelasting in de Franse verdragen gemiddeld verminderd met 3,11 procent, wat meer is dan gemiddeld, in vergelijking met de in dit rapport behandelde landen. Uit een verdrag met China uit 2014 blijkt dat Frankrijk voortdurend aandringt op verminderde bronbelasting in haar verdragen met ontwikkelingslanden.</p>	<p>Frankrijk heeft, op het Verenigd Koninkrijk na, de meeste verdragen met ontwikkelingslanden. De verdragen zijn uitsluitend gebaseerd op het OVSE-model. Het Ministerie van Financiën heeft onlangs haar standpunt gewijzigd en zegt nu dat het de introductie van antimisbruikbepalingen in de verdragen van Frankrijk ondersteunt. Aan de andere kant wordt de bronbelasting in de Franse verdragen gemiddeld verminderd met 3,11 procent, wat meer is dan gemiddeld, in vergelijking met de in dit rapport behandelde landen. Uit een verdrag met China uit 2014 blijkt dat Frankrijk voortdurend aandringt op verminderde bronbelasting in haar verdragen met ontwikkelingslanden.</p>	<p>Van Frankrijk wordt beweerd dat het een constructieve rol heeft gespeeld bij het promoten van openbaarheid van economisch eigendom, als prioriteit in de EU-onderhandelingen over de nieuwe anti-witwasrichtlijn. Teleurstellend was dat de Franse autoriteiten in 2015 aangaven niet van plan te zijn om verder te gaan dan de minimale vereisten van de richtlijn wat betreft de mate van openbaarheid van informatie over economisch eigendom, maar het daarentegen zal beperken tot hen met een 'legitiem belang'. De autoriteiten hebben wel toegezegd dat zij van plan zijn om een zo ruim mogelijke interpretatie hieraan te verlenen, maar hier is tot op heden nog geen officiële definitie aan gegeven. Een uit 2013 stammende wet zou een openbaar register van trusts tot stand brengen, maar het besluit waarmee deze wet tot uitvoering kan worden gebracht is nog steeds niet afgegeven.</p>	<p>Jarenlang was de Franse regering een pleitbezorger van meer openheid in de bedrijfsvoering van multinationals. In 2015 heeft zij, heel teleurstellend, aangegeven dat zij niet unilateraal zal overgaan tot een openbare Country by Country rapportage, maar in plaats daarvan de OVSE BEPS-aanbevelingen zal volgen. Volgend op de lancering van het BEPS-plan in oktober verklaarde de Franse regering in een communiqué haar intentie om het niet-openbare Country by Country model toe te passen aan het eind van het jaar, als onderdeel van de begroting.</p>	<p>Frankrijk steunt de in Parijs gevestigde OVSE en het BEPS-proces van harte. De Franse regering heeft herhaaldelijk duidelijk gemaakt dat zij de oprichting van een intergouvernamenteel belastingorgaan onder de VN niet steunt en was zelfs een van de meest actieve dwarsliggers tijdens de Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in juli 2015.</p>
 <p>Duitsland</p>	<p>Slechts drie van de in het rapport besproken landen, hebben meer verdragen met ontwikkelingslanden dan Duitsland. In haar onderhandelingen met ontwikkelingslanden richt Duitsland zich op haar belastingverdragsmodel uit 2013 dat is gebaseerd op het OVSE-model, maar geeft aan dat hierin ook ruimte is voor onderdelen uit het VN-model. Een recente aanpassing van het verdrag met de Filipijnen – een van de vele nieuwe verdragen met een ontwikkelingsland – bevat een aanzienlijke verlaging van de bronbelastingtarieven. Dit komt overeen met de algemene trend, die laat zien dat Duitsland de bronbelastingen in haar verdragen met ontwikkelingslanden gemiddeld heeft verminderd met 3,5 procent, wat gemiddeld duidelijk meer is dan de andere in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Naar verluidt speelde Duitsland eind 2014 een negatieve rol tijdens de EU-onderhandelingen over de antiwitwasrichtlijn, door bezwaar te maken tegen de oprichting van een gecentraliseerd register van uiteindelijk gerechtigden en de openbare toegankelijkheid van dat soort informatie. Omdat de implementatie van de richtlijn nog niet is voltooid, is het nog afwachten wat het officiële Duitse regeringsstandpunt zal zijn wat de openbaarheid van economische eigendomsinformatie betreft. In een evaluatie van de FAFT uit 2014 kwamen tekortkomingen van het huidige Duitse opslagsysteem voor economische eigendomsinformatie naar voren, ook werd de zorg uitgesproken over het gebrek aan transparantie van de Duitse "Treuhand fondsen", een soort van trusts. Van de 15 landen die worden behandeld in dit rapport, wordt geschat dat Duitsland het op één na hoogste risico loopt op witwaspraktijken.</p>	<p>De Duitse regering is van plan om een vertrouwelijke Country by Country rapportage te introduceren in overeenstemming met de BEPS-aanbevelingen van de OVSE. De regering verwacht dat deze vereisten eind 2015 zullen worden goedgekeurd en in 2016 van kracht zullen zijn. Het lijkt er niet op dat Duitsland een openbare Country by Country rapportage overweegt.</p>	<p>Ondanks de verklaring dat samenwerking met ontwikkelingslanden van "het hoogste belang" is in de strijd tegen illegale financiële geldstromen, heeft de Duitse regering zich al jaren verzet tegen de oprichting van een intergouvernamenteel VN-lichaam voor belastingen, en dit standpunt werd nogmaals bevestigd tijdens de in juli 2015 gehouden Ontwikkelingsfinanciering-onderhandelingen.</p>

<p>Hongarije</p> 	<p>Belastingverdragen </p> <p>Hongarije heeft minder verdragen met ontwikkelingslanden dan gemiddeld, en geen met lage-inkomenslanden. Het is niet duidelijk of verdragen met ontwikkelingslanden in het algemeen het VN- of het OVSE-model volgen. In de afgelopen jaren was Hongarije zeer actief in het opzetten van verdragen met lage belastingtarieven. Hongarije heeft haar bronbelastingtarieven met ontwikkelingslanden gemiddeld minder verlaagd dan andere in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Transparantie van eigendom </p> <p>In een evaluatie van de OVSE uit 2015 werd opgemerkt dat Hongarije van buitenlandse bedrijven niet eist dat zij eigendomsinformatie of aantoonbaar bewijs van de identiteit van betrokkenen verschaffen. Hetzelfde geldt voor eigendomsinformatie van mede-eigenaren van buitenlandse samenwerkingsverbanden. Dit is extra zorgwekkend omdat Hongarije een groot aantal SPE's (Special Purpose Entities) heeft, waarlangs grote hoeveelheden FDI (Directe Buitenlandse Investerings) stromen. Het is onduidelijk wat het standpunt van de regering is ten aanzien van het openbaar maken van economische eigendomsgegevens.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals </p> <p>Het is onbekend wat het standpunt van de regering is wat betreft Country by Country rapportage.</p>	<p>Mondiale oplossingen </p> <p>Het is niet bekend wat het standpunt is van de regering ten aanzien van de oprichting van een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen, maar Hongarije week niet af van de officiële EU-lijn tijdens de derde Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in Addis Abeba. Het officiële EU-standpunt was tegen de oprichting van een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen.</p>
<p>Ierland</p> 	<p>Belastingverdragen</p> <p>Ierland volgt in het algemeen het OVSE-model in haar onderhandelingen, maar verklaart dat het bereid is om het anders aan te pakken in onderhandelingen met ontwikkelingslanden. Samen met Slovenië, heeft Ierland van de in dit rapport behandelde landen, het minst aantal verdragen met ontwikkelingslanden. Een verdrag met Zambia werd in 2015 bekeken wat leidde tot verbeteringen ten opzichte van het aanvankelijk voor Zambia ongunstige verdrag. De publicatie van een analyse van de gevolgen, verwacht begin 2015, verscheen (samen met de Begroting 2016) pas in oktober 2015 (te laat voor een gedetailleerde analyse in dit rapport). Ierland heeft in het algemeen lagere belastingtariefverminderingen bedongen in haar verdragen met ontwikkelingslanden dan gemiddeld, in vergelijking met de landen in dit rapport.</p>	<p>Transparantie van eigendom </p> <p>Een evaluatie van de Centrale Bank in 2015 onthulde enkele problemen in de Ierse financiële sector op het gebied van de klant- en economische eigendomsverificatie. De regering spant zich in om relatief snel in 2016 de nieuwe EU antiwitwasrichtlijn te implementeren, maar heeft nog niet laten weten of het register van uiteindelijk gerechtigden openbaar toegankelijk zal zijn.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals</p> <p>De Ierse regering zegt dat zij de OVSE BEPS-aanbevelingen voor de Country by Country rapportage steunt, maar benadrukt daarbij de noodzaak van "vertrouwelijkheid voor belastingbetalers" en dat de informatie alleen toegankelijk is voor belastingdiensten. Ook steunt Ierland de OVSE-aanbeveling dat alleen bedrijven met een jaaromzet van boven €750 miljoen verplicht moeten worden te rapporteren.</p>	<p>Mondiale oplossingen</p> <p>Ondanks de ambitie om "een sterke rol te spelen in de mondiale inspanningen om een eerlijker en transparanter internationaal belastingstelsel tot stand te brengen", steunt de Ierse regering niet de oprichting van een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen, zoals bleek uit de Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in juli 2015, uit vrees voor "institutionele wildgroei", aldus de regering.</p>

Italië	Belastingverdragen	↓	Transparantie van eigendom	Publieke rapportage voor multinationals 	Mondiale oplossingen
	<p>De Italiaanse regering beweert dat haar verdragen primair zijn gebaseerd op het OVSE-model, maar dat het VN-model een aanvullende referentiebron is. Van de landen in dit rapport, hebben alleen het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk meer verdragen met ontwikkelingslanden. Het afsluiten van een verdrag met de Democratische Republiek Congo in 2014 viel samen met de aankondiging van een aantal flinke uitbreidingen van de Italiaanse oliegi-gigant ENI in Congo. In 2015 werden er geen nieuwe verdragen afgesloten met ontwikkelingslanden. In het algemeen heeft Italië in haar verdragen met ontwikkelingslanden lagere belasting-tariefverminderingen bedongen dan gemiddeld, in vergelijking met de landen in dit rapport.</p>	<p>Tot eind 2014 sprak de Italiaanse regering haar steun uit voor een openbaar register voor economisch eigendom. Na het EU-compromis van de antiwitwasrichtlijn, mede tot stand gekomen met de helpende hand van Italië als EU-president, heeft de regering – heel teleurstellend – laten weten de toegang tot het eigendomsregister te zullen beperken tot hen met een 'legitiem belang'. Italië staat op een geschatte derde plaats in de lijst van landen met een hoog risico op witwaspraktijken van de 15 in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Het standpunt van de regering over de Country by Country rapportage is onbekend.</p>	<p>De Italiaanse regering ondersteunt officieel niet een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen.</p>	
Luxemburg 	<p>Luxemburg heeft een relatief klein aantal belastingverdragen met ontwikkelingslanden, maar heeft in 2015 gewerkt aan de snelle uitbreiding van haar netwerk van verdragen, onder andere met een groot aantal ontwikkelingslanden. Twee van de meest recente verdragen – met Laos en Sri Lanka – omvatten verlaagde belastingtarieven op dividend. De regering verklaart dat alle verdragen van Luxemburg het OVSE-model volgen. Van de 15 landen in dit rapport heeft Luxemburg gemiddeld de minst verlaagde belastingtarieven in haar verdragen met ontwikkelingslanden.</p>	<p>Een evaluatie van het Luxemburgse antiwitwas beleid uit 2014 laat verbeteringen zien, maar toonde ook dat het Luxemburgse register niet in alle gevallen het economisch eigendom noteert. Nieuwe structuren, zoals de zogenoemde 'Freeport' en het 'patrimoniaaal fonds' zouden de situatie wat de openbaarheid van informatie over eigendom betreft verder kunnen verslechteren. Van de 15 landen die worden behandeld in dit rapport, voert Luxemburg de lijst aan van landen met een hoog risico op witwaspraktijken. Het is nog niet bekend hoe en wanneer de Luxemburgse regering de nieuwe EU antiwitwasrichtlijn zal invoeren en of zij een openbaar register voor uiteindelijk gerechtigheden zal doorvoeren.</p>	<p>De Luxemburgse regering heeft nieuwe wetgeving opgesteld met betrekking tot transferprijzen, waarbij Country by Country rapportage zal gaan volgens de OVSE BEPS-aanbevelingen, wat betekent dat informatie vertrouwelijk zal zijn en dat de verplichting tot rapportage beperkt zal blijven tot bedrijven met een omzet boven €750 miljoen. Het Ministerie van Financiën bevestigde in maart dat Luxemburg geen voorstander is om de Country by Country rapportage openbaar te maken.</p>	<p>Luxemburg heeft meermalen beargumenteerd dat noch Luxemburg noch de EU, te ver kunnen gaan in het hervormen van hun belastingssystemen om te zorgen voor een gelijk mondiaal speelveld. Desalniettemin steunt de Luxemburgse regering de oprichting van een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen, dat beslissingen zou kunnen doorvoeren voor mondiale standaarden niet.</p>	

<p>Nederland</p> 	<p>Belastingverdragen</p> <p>In het algemeen past Nederland het OVSE-model toe, maar verklaart bereid te zijn om ook gebruik te maken van het VN-model in haar onderhandelingen. De Nederlandse regering onderneemt nu stappen om antimisbruikbepalingen op te nemen in haar verdragen met ontwikkelingslanden. De regering verklaart dat zij bereid is om hogere belastingtarieven dan normaal in haar verdragen met ontwikkelingslanden te aanvaarden, maar de praktijk laat zien dat de Nederlandse regering in het algemeen agressiever te werk gaat dan gemiddeld om in haar verdragen met ontwikkelingslanden een lager tarief te bedingen, in vergelijking met de andere in dit rapport opgenomen landen. Ook heeft Nederland meer verdragen met ontwikkelingslanden dan gemiddeld, in vergelijking met de landen in dit rapport.</p>	<p>Transparantie van eigendom</p> <p>Een recente evaluatie door de Nederlandse Centrale Bank merkte tekortkomingen op in het verzamelen van informatie over het economisch eigendom van de belangrijke trustkantoren die veel van de brievenbusbedrijven beheren. Volgens schattingen loopt Nederland een relatief hoog risico op witwaspraktijken – van de in dit rapport opgenomen landen staat Nederland op de vijfde plek. De Nederlandse regering heeft verklaard dat het geen voorstander is van openbare toegang tot informatie over economisch eigendom.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals ↑</p> <p>Het Nederlandse parlement heeft een resolutie aangenomen waarin wordt opgeroepen tot een openbare Country by Country rapportage en ook de regering heeft hiervoor zijn steun uitgesproken in een brief aan de Europese Commissie. Desalniettemin kondigde de Nederlandse regering aan in de begroting van september 2015 de OVSE BEPS-aanbevelingen aangaande Country by Country rapportage te implementeren, waarbij de informatie vertrouwelijk zal blijven en alleen van toepassing is op bedrijven met een omzet van boven €750 miljoen. De regering kan zich daarnaast nog steeds houden aan haar belofte, door in de onderhandelingen over de Richtlijn voor Aandeelhoudersrechten steun te verlenen aan de Country by Country rapportage, in welk geval Nederland een groene beoordeling zou krijgen.</p>	<p>Mondiale oplossingen</p> <p>Voorafgaand aan de Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in juli 2015 heeft de Nederlandse regering geconstateerd dat de strijd tegen belastingontduiking één van de drie topprioriteiten is. Desalniettemin heeft de regering geen steun verleend aan een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen.</p>
<p>Polen</p> 	<p>Belastingverdragen</p> <p>De Poolse regering zegt in het algemeen het OVSE-model te volgen, maar staat ook bepaalde onderdelen uit het VN-model toe. Toch heeft de regering verklaard dat zij het VN-model niet als uitgangspunt zal nemen in haar onderhandelingen met ontwikkelingslanden. Onlangs is Polen begonnen met het opnemen van een antiwitwasclausule in haar verdragen met ontwikkelingslanden. Het heeft gemiddeld de op één na kleinste vermindering van belastingtarieven in verdragen met ontwikkelingslanden, in vergelijking met de 15 in dit rapport behandelde landen. Daarnaast heeft Polen ook minder verdragen dan gemiddeld, in vergelijking met de in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Transparantie van eigendom ⓧ ↓</p> <p>Een evaluatie van de ondernemerstransparantie in Polen van de OVSE in 2015 bracht belangrijke tekortkomingen aan het licht wat de beschikbaarheid van informatie over de identiteit en eigendommen van buitenlandse bedrijven betreft, met betrekking tot aandeelhouders en de mensen die de trusts beheren. Naar verluid was de Poolse regering in de EU-onderhandelingen over de antiwitwasrichtlijn een tegenstander van openbare registers van uiteindelijk gerechtigden, maar heeft zich tot op heden nog niet officieel uitgesproken over een nationaal register en of dat publiekelijk toegankelijk zal zijn. Volgens schattingen loopt Polen het op één na minste risico op witwaspraktijken, van de 15 in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals</p> <p>Polen was één van de eerste EU-landen die de OVSE BEPS-aanbevelingen over vertrouwelijke Country by Country rapportage doorvoerde, terwijl het één van de laatste was met het invoeren van de EU-vereisten voor openbare Country by Country rapportage voor banken, wat nog steeds niet gebeurd is. Het lijkt er niet op dat Polen de mogelijkheid van een openbare Country by Country rapportage overweegt.</p>	<p>Mondiale oplossingen ↑</p> <p>De Poolse regering heeft verklaard dat het de oprichting van een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen eerst wil analyseren alvorens een beslissing te nemen. Polen week echter niet af van de officiële EU-lijn tijdens de derde Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in Addis Abeba. De officiële EU-lijn is tegen de oprichting van een intergouvernementeel VN-lichaam voor belastingen.</p>

<p>Slovenië</p> 	<p>Belastingverdragen</p> <p>De regering verklaart dat haar verdragen met ontwikkelingslanden niet uitsluitend zijn gebaseerd op het VN- of het OVSE-model. Samen met Ierland, heeft Slovenië het minst aantal verdragen met ontwikkelingslanden van de in dit rapport behandelde landen. Slovenië zit net iets onder het gemiddelde met belastingtariefverlaging in haar verdragen met ontwikkelingslanden, vergeleken met de 15 in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Transparantie van eigendom</p> <p>De Sloveense regering verklaart dat het van plan is om een register in te voeren waarin het algemene publiek zonder beperkende criteria toegang zal hebben tot de basisinformatie over economisch eigendom. Zij die een 'legitiem belang' kunnen aantonen krijgen toegang tot een ruimere hoeveelheid informatie. De regering heeft nog geen definitie van 'legitiem belang' gegeven, maar een wetsvoorstel en behandeling ervan staan gepland voor eind 2015. De komende beslissingen over hoeveel informatie gepubliceerd zal worden en hoe het 'legitiem belang' zal worden gedefinieerd, zullen bepalen of Slovenië een daadwerkelijk openbaar register van uiteindelijk gerechtigden zal hebben, maar de aankondigingen duiden op goede intenties. Daar kan aan worden toegevoegd dat Slovenië het minste risico op witwaspraktijken loopt van de 15 in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals</p> <p>De regering heeft tot op heden nog geen wetsvoorstel gepresenteerd over de Country by Country rapportage, maar geeft aan het OVSE BEPS-model te steunen en benadrukt dat informatie vertrouwelijk moet blijven. De regering implementeerde de richtlijn voor kapitaalvereisten in 2015, maar heeft nog steeds het artikel dat gaat over de openbare Country by Country rapportage niet geïmplementeerd, en verklaarde dat de Bank van Slovenië duidelijk zal maken wat verplicht is voor Sloveense banken.</p>	<p>Mondiale oplossingen</p> <p>De regering heeft verklaard dat het de roep om een intergouvernamenteel lichaam voor belastingen onder auspiciën van de VN zal steunen. Slovenië week echter niet af van de officiële EU-lijn tijdens de Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in juli 2015, waar de EU een dergelijke maatregel blokkeerde.</p>	↑
<p>Spanje</p> 	<p>Belastingverdragen</p> <p>Spanje volgt primair het OVSE-model in haar belastingtariefonderhandelingen, maar voegt wel een antimisbruikclausule toe. Verdragen afgesloten met Senegal en Nigeria in 2014-2015 tonen aanzienlijke verlagingen in bronbelastingtarieven. Dit is een algemeen patroon aangezien Spanje verreweg de meest agressieve onderhandelaar van de 15 in dit rapport behandelde landen is, als het gaat om het verlagen van bronbelastingtarieven in haar verdragen met ontwikkelingslanden. Gemiddeld zijn de bronbelastingtarieven verminderd met 5,4 procent. Spanje heeft bovendien meer verdragen met ontwikkelingslanden dan gemiddeld, in vergelijking met de in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Transparantie van eigendom</p> <p>De regering heeft nog geen beslissing genomen over welk niveau van toegankelijkheid zij zal hanteren bij het implementeren van de nieuwe EU-richtlijn tegen witwassen. Echter, de regering heeft zich in de onderhandelingen over de richtlijn sterk gekant tegen het toevoegen van een bepaling over openbare toegankelijkheid van het register voor economisch eigendom, wat het aannemelijk maakt dat de regering geen openbare toegang zal verlenen tot het register van uiteindelijk gerechtigden. Spanje staat op een geschatte 4e plaats van landen met een hoog risico op witwaspraktijken van de in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Publieke rapportage voor multinationals</p> <p>De Spaanse regering kondigde in 2015 aan dat het een Country by Country rapportage zal implementeren in lijn met de aanbevelingen van de OVSE BEPS. Het lijkt er niet op dat de mogelijkheid van een openbare Country by Country rapportage in overweging wordt genomen. Dit betekent dat de informatie niet openbaar toegankelijk zal zijn en dat het alleen zal gelden voor bedrijven met een omzet van meer dan €750 miljoen.</p>	<p>Mondiale oplossingen</p> <p>Spanje volgde tijdens de onderhandelingen van de Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in juli 2015 de EU-lijn tegen de instelling van een intergouvernamenteel VN-lichaam voor belastingen. Echter, de regering geeft aan dat de oprichting bestudeerd dient te worden voorafgaand aan elke beslissing, en beschouwt het als noodzakelijk om het huidige VN-belastingcomité te steunen.</p>	↑

UK	Belastingverdragen	Transparantie van eigendom	Publieke rapportage voor multinationals	Mondiale oplossingen
	<p>Het Verenigd Koninkrijk heeft één van de grootste verdragsnetwerken in de wereld, dat zich met nieuwe verdragsonderhandelingen met ontwikkelingslanden in 2015 nog steeds uitbreidt. Zorgwekkend is dat het Verenigd Koninkrijk slechts door één van de 15 in dit rapport behandelde landen wordt overtroffen als het gaat om de gemiddelde verlaging van belastingtarieven in haar verdragen met ontwikkelingslanden. Het is positief dat er iets van erkenning lijkt te zijn voor het verband tussen ontwikkeling en belastingverdragen, aangezien er nu een jaarlijks consult van het Britse Departement voor Internationale Ontwikkeling (DFID) is, en ontwikkelingsdoelen nu onderdeel uitmaken van het strategisch plan van de belastingdienst (HMRC). Dit heeft echter nog niet geresulteerd in enige merkbare verandering. De regering blijft zich verzetten tegen het idee om een analyse van de gevolgen van haar belastingstelsel voor ontwikkelingslanden uit te voeren.</p>	<p>Het Verenigd Koninkrijk was het eerste EU-land dat wetgeving betreffende een publiek toegankelijk register van uiteindelijk gerechtigden doorvoerde en daarbij doorslaggevende geloofwaardigheid verleende aan deze opvatting tijdens EU-onderhandelingen over een nieuwe antiwitwasrichtlijn. Toch heeft het Verenigd Koninkrijk naar verluid in diezelfde onderhandelingen een negatieve rol gespeeld door druk uit te oefenen voor een zwak compromis over trusts. Het Verenigd Koninkrijk staat de oprichting van trusts toe en deze worden niet opgenomen in het Britse openbare register van uiteindelijk gerechtigden. In de Britse Overzeese Gebieden en Kroongebieden zijn tot op heden nog geen tekenen waargenomen van enige substantiële stappen in de richting van openbare registers.</p>	<p>Het Verenigd Koninkrijk is als één van de eerste landen overgegaan tot de OVSE BEPS Country by Country rapportage, door in de begroting van maart 2015 de wettelijke bevoegdheid te creëren en geld vrij te maken, dat de introductie van wetgeving langs deze lijn mogelijk moet maken. De discussies of deze informatie openbaar moet zijn, gaan door en de meeste partijen hebben het onderwerp aan de orde gesteld in hun verkiezingsmanifesten, in de aanloop naar de Algemene Verkiezingen van mei 2015. De Conservatieve Partij, die na de verkiezingen de regering vormde, heeft zich tot doel gesteld een openbare Country by Country rapportage, op multilaterale basis, te overwegen. Het is dus nog afwachten of het Verenigd Koninkrijk dit al dan niet zal ondersteunen.</p>	<p>De Britse regering was één van de belangrijkste tegenstanders van een intergouvernamenteel VN-lichaam voor belastingen tijdens de Conferentie over Ontwikkelingsfinanciering in juli 2015.</p>
Zweden 	<p>Volgens de regering verschillen Zweedse verdragen met ontwikkelingslanden onderling en volgen zij primair het OVSE- of VN-model. Van de 15 landen die worden behandeld in dit rapport zijn er slechts twee die gemiddeld hun belastingtarieven in verdragen met ontwikkelingslanden sterker hebben verlaagd. Zweden heeft ook meer belastingverdragen met ontwikkelingslanden dan gemiddeld, in vergelijking met de in dit rapport behandelde landen. De regering is niet van plan om een analyse te doen van de gevolgen van haar belastingverdragen.</p>	<p>De regering heeft nog steeds geen beslissing genomen in welke mate het publiek toegang zal hebben tot economische eigendomsinformatie. Er stond voor eind 2014 een openbaar onderzoek gepland naar hoe de nieuwe EU antiwitwasrichtlijn in Zweden zou moeten worden geïmplementeerd, wat tevens een inschatting zou bevatten over de vraag of een register van uiteindelijk gerechtigden openbaar zou moeten zijn. Het openbare onderzoek heeft vertraging opgelopen en heeft tot op heden nog geen resultaten gepresenteerd. Ondanks het feit dat twee prominente Zweedse banken wegens witwaspraktijken onder de loep werden genomen in 2015, staat Zweden op de twee na onderste plek op de lijst van landen met een hoog risico op witwaspraktijken van de in dit rapport behandelde landen.</p>	<p>Hoewel er nog geen wetsvoorstel is geformuleerd, heeft de Zweedse regering gezegd dat het van plan is om de aanbevelingen over Country by Country rapportage van de OVSE BEPS te volgen, en het lijkt er niet op dat een openbare rapportage wordt overwogen. Dit betekent dat de rapportage vertrouwelijk zal zijn en alleen zal gelden voor bedrijven met een omzet van meer dan €750 miljoen.</p>	<p>Zweden ondersteunt de oprichting van een intergouvernamenteel VN-lichaam voor belastingen niet, maar geeft voorkeur aan een sterkere aanwezigheid van ontwikkelingslanden in het OVSE BEPS-proces.</p>

Methodology for country rating system

Category 1 Tax treaties

This category is based on information from Figure 4 and Table 5 on the average rate of reduction in tax treaties and the total number of tax treaties between 15 EU Member States and developing countries (see section 3.5 on 'Tax treaties'), as well as on information from the national chapters. As noted in the report, an increasing number of countries are currently introducing anti-abuse clauses in their tax treaties. Although this is positive, these clauses do not address the main concern with tax treaties – namely that treaties are used to lower tax rates in developing countries and reallocate taxing rights from poorer to richer countries. Therefore, the presence of anti-abuse clauses is not used as a determining factor in the rating system outlined below.

Green: The government applies the UN Model when negotiating tax treaties with developing countries in order to ensure a fair allocation of taxing rights between the two countries. The average rate reduction on withholding taxes in treaties with developing countries is below 1 percentage point.

Yellow: The average rate reduction on withholding taxes in treaties with developing countries is above 1 percentage point. However, the negative impacts of the country's tax treaty system is relatively limited because the average reduction in percentage points and the number of tax treaties the country has with developing countries are both below average among the countries covered in this report (2.99 percentage points and 41 treaties respectively).

Red: The tax treaty system of the country is relatively harmful because the average reduction in percentage points and the number of tax treaties the country has with developing countries are both above the average among the countries covered in this report (2.99 percentage points and 41 treaties respectively).

Category 2 Ownership transparency

This category is based on information from the national chapters and Figure 6 on 'Money-laundering risks in 15 EU countries, 2015' (see section 3.9 on 'Hidden ownership of companies and trusts').

Green: The government has announced that it is introducing a public register for beneficial ownership information on companies, and does not allow the establishment of trusts or similar legal structures.

Yellow: The government is either undecided or has chosen a problematic middle-way, either by establishing a public register for beneficial owners of companies while at the same time providing opportunities for establishing secret trusts or similar legal structures, or establishing a public register for beneficial owners of trusts but not for companies.

Red: The country is a potential money laundering risk, either because the government has rejected the option of establishing public registers of beneficial owners, or because it figures in the top five countries with the highest money laundering risks according to the Basel Institute of Governance's Anti-Money Laundering Index 2015 (see Figure 6 in section 3.9 on 'Hidden ownership of companies and trusts').

Category 3 Public reporting for multinational corporations

This category is based on information from the national chapters.

Green: The government is a champion and has either actively promoted EU decisions on public country by country reporting, or has already gone – or plans to go – further in its national legislation.

Yellow: The government is neutral at the EU level and doesn't have domestic legislation that stands out. Yellow is also used to categorise countries where the government has a position which is in the middle between positive and negative, as well as countries where the position is unclear.

Red: The government has, or is in the process of, introducing laws that would make country by country reporting confidential, for example by implementing the OECD BEPS outcome. The government furthermore supports the OECD BEPS recommendation of only requiring companies with a turnover of more than €750 million per year to report. Furthermore, the government is actively speaking against public country by country reporting at the EU level.

Category 4 Global solutions

This category is based on information from the national chapters.

Green: The government supports the establishment of an intergovernmental body on tax matters under the auspices of the United Nations, with the aim to ensure that all countries are able to participate on an equal footing in the definition of global tax standards.

Yellow: The position of the government is unclear, or the government has taken a neutral position.

Red: The government is opposed to the establishment of an intergovernmental body on tax matters under the auspices of the UN, and thus not willing to ensure that all countries are able to participate on an equal footing in the definition of global tax standards.

Symbols

Arrows

Show that the country seems to be in the process of moving from one category to another. The colour of the arrow denotes the category being moved towards.

No access sign

Shows that the position of the government is not available to the public, and thus the country has been given a yellow light due to a lack of public information.

European network on debt and development

RE:COMMON

weed

The report has been produced with the financial assistance of the European Union and Norad. The contents of this publication are the sole responsibility of Eurodad, and the authors of this report and can in no way be taken to reflect the views of the funders.